

[Poul Clausen.]

bohøjskolen, kun ville foretage disse undersøgelser om restkoncentrationer, undersøgelser ved hjælp af isotoper, rent foreløbig, og at det var en af de ting, der skulle henvises til det nye institut, når det engang var færdigt. Men det er dog en kendsgerning, at landbohøjskolen er i stand til at foretage de undersøgelser, som var en del af det, man havde tænkt sig henlagt til centralinstituttet.

Det samme er efter vor mening tilfældet med bevillingen til slagteri- og konserverlaboratorier. Jeg går ud fra, at det var meningen at henlægge også den slags undersøgelser til centralinstituttet, idet man i og for sig ikke kan eller bør skelne mellem, om de undersøgelser, man foretager, angår levnedsmidler til eksport eller til forbrug her i landet. Det forekommer mig, at disse to ting på virkningsfuld måde understreger vor opfattelse udtrykt i betænkningen af 16. april 1959, hvor vi påpegede urimeligheden i at oprette netop et stort toksikologisk centralinstitut alene baseret på undersøgelse af levnedsmidler. Det er et område, der længe har været opdelt under hensyn til ernæringsmæssige og erhvervsmæssige interesser, en naturlig udvikling, forekommer det mig, og centraliseringen i den vedtagne form vil efter vor opfattelse betyde en økonomisk belastende overbygning på det bestående uden udsigt til, at noget af det eksisterende vil kunne nedlægges.

Det er blevet fremhævet, at fremkomsten i meget stort antal af nye stoffer, kemikalier m. m., nødvendiggør stadige undersøgelser med hensyn til disses nytte eller skadelighed, og det er rigtigt; men det er lige så sandt, at sådanne undersøgelser finder sted i et utal af forskningsinstitutter verden over, men ingen steder udelukkende tager sigte på levnedsmidler. Disse mange forskningsinstitutters arbejde resulterer i en meget righoldig litteratur, som står til rådighed for alle interesserede i alle lande, altså også for os.

Den højtærede minister sagde, at intet af de eksisterende institutter efter ministerens opfattelse egner sig til levnedsmiddelforskning, bl. a. fordi de også har undervisning til formål; det er til en vis grad rigtigt, men det kunne dog tænkes, at disse institutter ud over undervisningsformålet

blev således bemandede, at de også havde mulighed for at foretage de undersøgelser, der er tale om i denne forbindelse.

Den højtærede minister sagde, at lederen skulle være en videnskabsmand, der havde levnedsmiddelforskning som eneste arbejdsområde, og henviste i denne forbindelse til, at et sådant institut eksisterede i form af vort seruminstitut. Jeg har al respekt for det arbejde, der udføres dér, men hvis man tror, der på det foreliggende område skulle kunne udføres noget lignende, er jeg bange for, at man vil komme til at møde en skuffelse. Bemærkningen om denne videnskabsmand, der skulle have levnedsmiddelforskning som eneste arbejdsområde, giver mig anledning til at pege på en ting: vi har i de senere år været vidne til en rig udveksling af yngre videnskabsmænd landene imellem, der ved hjælp af støtte fra fonds og legater bliver i stand til at studere de emner, som de nu interesserer sig særlig for, i fremmede lande. Denne udveksling er af overordentlig stor betydning, det forstår man umiddelbart, men jeg er bange for, at der en gang imellem, når man får én mand, der er uddannet på denne måde, hjem, opstår et problem med at skaffe ham en arbejdsplads, og netop en plads, hvor han udelukkende kan beskæftige sig med sit specielle arbejdsområde. Hvis så det pågældende arbejdsområde er tilstrækkelig stort, er det udmærket, men hvis der bliver tale om en overbygning på allerede eksisterende institutioner, en overbygning, vi ikke opfatter som nødvendig, bliver sagen straks en anden.

Jeg beklager naturligvis ministerens stilling. Jeg beklager, at den højtærede minister ikke vil gøre sig yderligere tanker ud over dem, der rummedes i papirerne ved lovforslagets behandling i fjor. Ministeren henviser til betænkningen af 1955 som grundlag for sit lovforslag i 1958 — dog med visse modifikationer i forhold til betænkningen, tør jeg nok sige. Det er der naturligvis ikke noget at gøre ved. Jeg beklager, at ministeren ikke vil gå længere eller søge andre oplysninger.

Jeg vil dog lige om betænkningen sige, at det var en ganske særegen betænkning, hvis mage jeg i hvert fald ikke mindes at have set nogen sinde før; de spørgsmål, kommissionens medlemmer havde stillet